

Zalakaros Város Polgármesteri Hivatalának Fenntarthatósági Terve

Preambulum

Az alábbi Fenntarthatósági Terv az Új Magyarország Fejlesztési Terv Fenntartható Fejlődési útmutatójának szempontjai szerint csoportosítja azon fenntarthatósági elemeket, amelyeket Zalakaros Város Polgármesteri Hivatala érvényesíteni kíván annak érdekében, hogy létével, működésével mások számára is követhető példát mutasson, illetve szakmai munkája hatékonysága növelését segítő, szervezetében is hiteles, tudatos környezetpolitikát, fenntartható szervezeti képet sugalljon.

A fenntartható fejlődés megvalósulásának egyik alapfeltétele, hogy fennmaradjon az ember természettel való kapcsolata, ismerje meg a természet értékeit, majd ezt követően tudatosuljon benne a természeti folyamatok jelentősége a saját, közössége és környezetének egyéb elemei szempontjából egyaránt.

Zalakaros Város Polgármesteri Hivatalának működését a környezettudatosság hatja át, ezzel is hozzájárulva a természeti rendszereket érő negatív környezeti hatások csökkentéséhez, továbbá a környezettudatosság erősítésén keresztül a társadalom fenntartható működéséhez. Szervezeti célja, hogy működését külső jegyeiben és napi rutinjában egyaránt hassa át a fenntartható fejlődés szolgálata, váljon ez érzékelhetővé a partnerek és a lakosság számára, elősegítve ezzel fenntartható társadalmi, gazdasági struktúrák kialakulását, megerősítését.

Meghatározások és alapelvek

Az 1987-es Brundtland-jelentésben a Környezet és Fejlődés Világbizottsága a fenntartható fejlődést a következőképpen határozta meg: "Olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen igényeit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét, hogy kielégítsék a saját igényeiket. *Ez a fejlődés nem állandósított harmónia, hanem inkább folyamatos változás, melynek során*

- *a források használata,*

- *a beruházások célja,*
- *a technológiai fejlődés iránya és*
- *az intézményi változások összhangban vannak mind a jelen, mind a jövő igényeivel".*

A fenntartható fejlődés fenti fogalmából következik, hogy az eszerint cselekedni szándékozó szervezetnek holisztikusan kell megközelítenie a problémákat, feladatokat, mivel azok egy komplex rendszer részei. Az alkalmazó szervezet esetén fontos, hogy a gazdaság, társadalom és környezet érdekeit, igényeit integráltan, egymással való kölcsönhatásukban is vizsgálva szülessenek meg fontos döntések. A szervezetnek a döntések során biztosítani kell, hogy azok építenek a tartamosság, az elővigyázatosság és megelőzés elvére is.

Zalakaros Város Polgármesteri Hivatalának Fenntarthatósági Terve szervesen illeszkedik az intézmény működéséhez, és megfelel a rá vonatkozó jogszabályoknak és szabályzatoknak.

A Fenntarthatósági Terv készítésének alapelvei

- A Polgármesteri Hivatal működése feleljen meg a fenntartható fejlődés elvének, sőt, ahol ez indokolt, legyen akár igényesebb is, mint ahogyan azt a rá vonatkozó jogi és egyéb rendelkezések előírják;
- valósuljon meg szoros együttműködés a Hivatal és Zalakaros lakossága, közösségei, egyéb szervezetei között a fenntarthatósági elvek mind jobb érvényesülése érdekében;
- körültekintően kell eljárni a természeti erőforrások felhasználásában és meg kell akadályozni a környezetszennyezés minden formáját, ennek érdekében aktívan kell alkalmazni mind az elővigyázatosság, mind a megelőzés elvét;
- a Polgármesteri Hivatalnak a szervezet fenntartható működése, tudatosságát sugalló megjelenése révén hiteles, példaértékű szervezeti képet kell kifelé mutatnia, hogy ezzel is hozzájáruljon a fenntartható fejlődés megvalósításához elengedhetetlenül szükséges szemléletváltás eléréséhez;

- a Terv folyamatos javítása és finomítása érdekében a végrehajtást folyamatosan ellenőrizni szükséges, és ha kell, felül kell vizsgálni azt a környezeti erőforrásokkal való tudatos, tartamos gazdálkodás érdekében.

A fenntarthatóság érdekében vállalt tevékenységek

1. Fenntarthatósági Terv elkészítésének és rendszeres aktualizálásának vállalása

Zalakaros Város Polgármesteri Hivatala 2010-re kidolgozza és elfogadja Fenntarthatósági Tervét, amelyet minden évben áttekint, és megfelelően aktualizál. A Fenntarthatósági Terv egyes elfogadott elemeit beépíti szervezeti működésébe, majd azok alapján törekszik az itt megfogalmazott elvek, célok és tevékenységek mind erőteljesebb érvényesítésébe úgy a saját, mint a vele kapcsolatba kerülő, vele együttműködni szándékozó partnerei működése során.

2. Környezettudatos menedzsment és tervezés

A Polgármesteri Hivatal vállalja, hogy a környezettudatos menedzsment szempontokat a „Zalakaros Város Polgármesteri Hivatalának Fejlesztési terve”, során érvényesíti. A fenntartható fejlődés megvalósítása olyan cél, amit a környezeti nevelés és egyéb, például gazdálkodási és környezettudatosságot erősítő tevékenységei során érvényesíthet.

A Hivatal szervezeti működése során törekszik a fenntartható fejlődés elvének a jogi és pénzügyi lehetőségei közötti maximális érvényesítésére. Az irodai működés kapcsán cél a papír-, és energiatakarékosság, újrahasznosítás, szelektív hulladékkezelés és az újrafelhasznált alapanyagra való építkezés megvalósítása. Zalakaros Önkormányzata törekszik kombinált, anyag- és energia-takarékos, kétoldalas nyomtatásra is alkalmas irodatechnikai készülékek beszerzésére és alkalmazására. Továbbá törekszik az épített infrastruktúrájának kezelésére, fejlesztésére során az energiatakarékosság érvényesítésére. Ennek érdekében fejleszti a megvilágítási rendszereit és

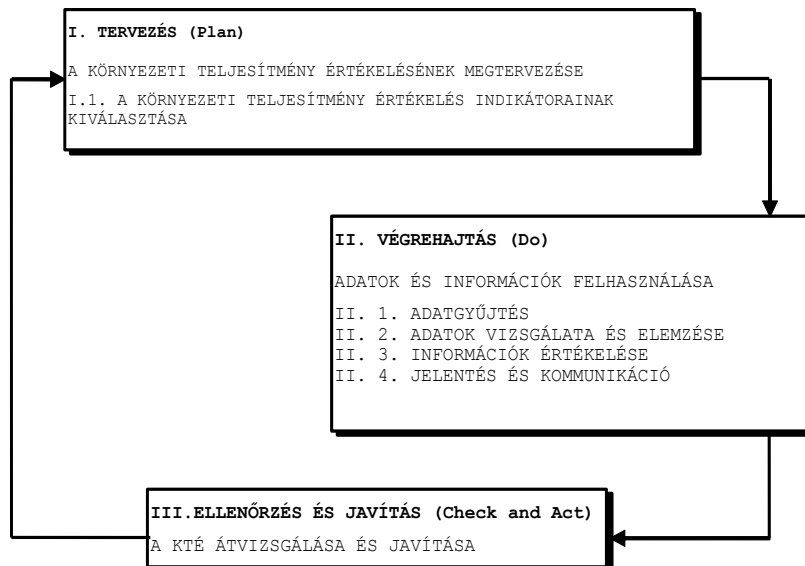
annak technikáját (energiatakarékos izzók, kompakt fénycsővek, LED technológia alkalmazása), továbbá csökkenti a fűtési- és hűtési energiaigényt, amit ezen túl lehetőség szerint megújuló, helyben előállított megújuló energiaforrásokra épít.

A Polgármesteri Hivatal mobilitási igényeiből adódó fajlagos környezetterhelését csökkenti. A járművek, eszközök beszerzései során szem előtt tartja a hatékonyságot, a Co₂ kibocsátás minimalizálását, továbbá a legjobb elérhető technikák alkalmazását. Ez utóbbi (BAT) elvárását az Hivatal minden beszerzése során, a pénzügyi lehetőségei figyelembe vétele mellett érvényesíti.

3. A Polgármesteri Hivatal rendszeres környezeti teljesítményértékelésének bevezetése

A vállalati környezeti teljesítményértékelés (KTÉ) önkéntes eszköz, alkalmazásának fő célja az ésszerűbb és környezetkímélőbb gazdálkodás megvalósítása. Leggyakoribb felhasználási módja a megtakarítások azonosítása, azaz a szervezet működése során a lehető legkisebb környezeti terhelés elérése, ami a szervezeti célok veszélyeztetése nélkül még megvalósítható.

A KTÉ egy belsőirányítású folyamat, mely indikátorokat használ, hogy információkat szolgáltasson a szervezet múltbeli és jelenlegi környezeti teljesítményének összehasonlításához a környezeti teljesítmény kritériumaival szemben. A környezeti teljesítésértékelés a Tervezés – Végrehajtás – Ellenőrzés - Javítás (Plan – Do – Check - Act) vezetési modellt követi.

A KTE alkalmazását Zalakaros Város Polgármesteri Hivatala bevezeti, és annak eredményeit infrastrukturális és szervezeti működésére vonatkozó fejlesztései során hasznosítja. Ezen feladatok ellátására kinevez egy felelőst, akinek munkaköri leírásában rögzíti a vele szemben támasztott szakmai elvárásokat.

4. A környezetvédelmi szempontból előnyösebb, továbbá helyben rendelkezésre álló termékek, és kapacitások előnyben részesítése a beszerzések során

A Polgármesteri Hivatal fejlesztéseinek tervezése és megvalósítása, továbbá napi működése során törekedni fog a fenntarthatóságot jobban szolgáló anyagok, eszközök, szolgáltatások beszerzésére, továbbá a fenntarthatósági szempontok érvényesítésének kötelezettségét beépíti a közbeszerzési szabályzatába, majd alkalmazza ezt úgy a központosított, mint az egyedi közbeszerzési, illetve beszerzési eljárásai során.

A zalakarosi önkormányzat beruházásai és beszerzései során törekszik helyi előállítású, kis szállítási igényű, és a környezeti erőforrásokkal takarékosan gazdálkodó, lehetőleg megújuló erőforrások alkalmazásával való előállítású anyagok, termékek és szolgáltatások beszerzésére.

Infrastruktúra fejlesztései során törekszik a lehető legkisebb energiaigényű, minél inkább környezetbarát anyagokat és megoldásokat alkalmazó megoldások megvalósítására.

Szolgáltatások beszerzése során törekszik rá, hogy partnerei minél inkább figyelembe vegyék a környezeti szempontokat, amit valamilyen igazolható módon érvényesítsenek működésük során.

5. Partnerség építés

A zalakarosi önkormányzat teljes működési területére - ahogy Magyarország területének többségére is - igaz, hogy a lakosság, a vállalkozók és az itt működő intézmények, szervezetek körében jelentős szemléletváltásra van szükség ahhoz, hogy a fenntartható fejlődés elve érvényesülhessen. A Polgármesteri Hivatal szerepe e tekintetben is jelentős, hiszen példaértékű lehet a lakosság számára. Amennyiben az Hivatal működése példaértékű tud lenni, úgy fenntarthatósági szemléletet továbbít, aminek jelentős hatása lehet az erre nyitott lakosság és szervezetek irányába.

Hosszabb távon el kell érni, hogy a partnerek és a lakosság minél jobban ismerje meg Zalakaros Város Polgármesteri Hivatalát, a Hivatal céljait és működésének eredményeit, ismerje fel azok jelentőségét saját és közössége szempontjából, továbbá tekintse példának a Polgármesteri Hivatal működését a fenntartható fejlődés tekintetében is.

Ehhez a célhoz a felnövekvő generációkra kell hatást gyakorolni. Legyen cél, hogy a környező települések iskoláskorú gyerekei - kivétel nélkül – már az iskolapadban tanuljanak a környezettudatos életmódról. A helyi lakosság számára is lehetőséget kell nyújtani a természeti értékek megismerésére, illetve a város által nyújtható szolgáltatások igénybevételére - mindezt költségtérítés nélkül, vagy kedvezményes keretek között. Ezek az intézkedések várhatóan hozzájárulhatnak a természetvédelmi érdekek szándékos vagy tudatlanságból fakadó megsértésének elkerüléséhez.

Cél, hogy alakuljon ki a térségbeli civil szervezetekkel olyan szoros együttműködés, amelynek eredményeként azok is részt vesznek a zalakarosi Polgármesteri Hivatal működésének jobb megismertetésében, és az együttműködés térségi erősítésében.

Cél továbbá, hogy erősödjön az együttműködés a térségi önkormányzatokkal, így segítve elő, hogy a fenntarthatósági szempontok érvényesülhessenek a döntéshozatali folyamataikban.

6. A kistérségben élők foglalkoztatásának növelése

A zalakarosi polgármesteri hivatal törekszik rá, hogy munkatársai túlnyomó többsége helyből vagy a kistérségből (a területileg érintett kistérségekből) származzon – ezzel járulékos előnyként csökkentve a közlekedési terhelés szintjét is, illetve fenntartva a helyi foglalkoztatottság összes többi társadalmi és környezeti előnyét. Amennyiben a beszerzések során is érvényesíthető, hogy helyi, környezetbarát termékek és szolgáltatások kerüljenek kiválasztásra, úgy a helyi foglalkoztatásra gyakorolt hatás ezen beszállítókön keresztül tovább erősíthető.

7. Környezettudatos működés megvalósítása a papírhasználat, energiafelhasználás és közlekedés során

Zalakaros Város Polgármesteri Hivatala törekszik rá, hogy működése során a környezetet a legkevésbé terhelő anyag- és eszközhasználatot, továbbá energiafelhasználást és mobilizációt valósít meg.

Az Hivatal tudatában van azoknak a környezet érő terheléseknek a természeti erőforrásokra és ökoszisztémákra kifejtett jelentős hatására, amelyet az intézmények és cégek okoznak a természeti rendszerekben. Mindez jelenlegi társadalmunk fenntarthatóságát teszi lehetetlenné. A Hivatal éppen a kiemelt társadalmi szerepe miatt nem engedheti meg magának, hogy működése során ne járjon elől jó példával, előremutató alkalmazások bevezetésével.

Ennek megfelelően Zalakaros Önkormányzata törekszik:

a papírhasználata során ésszerű mértékben a papírmentes működés kialakítására (e-mail és digitális archiválás lehetőségeinek maximális kihasználása), a felhasznált papír újrahasznosítására, illetve az újra feldolgozott papír alapanyag alkalmazására;

energiafelhasználása során törekszik energiaigénye csökkentésére úgy a világítási, mint a fűtési-, hűtési rendszerei fejlesztése, működtetése révén:

új infrastruktúra kiépítése esetén a nappali fény maximális kihasználása, a fűtési-hűtési energiaigény minimalizálása, továbbá a megújuló energiaforrásokra építkező autonóm épületek létesítése a cél (megvilágítási módok és munkahelyek, fényigények tudatos tervezése, fénykémények alkalmazása, passzív vagy aktív épületek tervezése)

meglévő épített infrastruktúrája felújítása során a megvilágításhoz szükséges energiaigény minimalizálása a cél;

a jelenlegi világítási rendszerekben a lehetőségek között az energiatakarékos világító testek (kompakt izzók) beszerzése a cél

ahol lehetséges és amennyiben azt a pénzügyi lehetőségek lehetővé teszik, a Legjobb Elérhető Technikák körébe tartozó megoldások kiépítésére törekszik (lásd fénykémények, LED technológiák beépítése, energiatakarékos fűtési rendszerek, és magas hatékonyságú hőszigetelő rendszerek, technológiák kiépítése)

a hőigény és hűtési igény kielégítése során elsősorban ezen igények csökkentése, e lehetőségek kimerülését követően pedig az energiatakarékos és lehetőleg megújuló energiaforrásokra alapuló technológiák kiépítése a cél – a meglévő épületek hőigényét nyílászáró cserékkel, utólagos hőszigeteléssel, egyidejűleg energetikailag hatékony légcserélő rendszerek kiépítésével szükséges megoldani

a meglévő irodai és termelési rendszerek keretein belül az ésszerű és környezettudatos használatra kell törekedni (áramtalanítás munkaidőn túl, csak a szükséges mértékű hőszabályozás, nappali fény használata, stb.);

a Polgármesteri Hivatal mobilitási igényei kielégítése során szükséges törekedni a tömegközlekedés arányának növelésére, illetve ha ez nem lehetséges, a gyűjtőfuvarok megoldására és csak a feltétlenül szükséges mértékű motorizált közlekedésre;

új eszközök beszerzése során azok energiaigényének minimalizálása, az azokban felhasznált alapanyagok között az újrahasznosított alapanyagok mind magasabb arányára, továbbá a karbantartás energia-, és időigényének csökkentésére kell törekedni,

a beszerzések során a beszerzendő termékek árát és a várható üzemeltetési időszakuk során felmerülő energia-, munkaerő és költség igényét együttesen kell vizsgálni, a kiválasztási szempontok között ennek meg kell jelennie,

a beszerzések során a minél kisebb járulékos környezetterheléssel és minél magasabb pozitív társadalmi hatással járó termékek, szolgáltatások és építések beszerzésére,

Zalakaros Város Polgármesteri Hivatala működése során törekszik munkatársai és rendszeres partnerei fenntartható fejlődés elvei mentén való képzésére, informáltságának javítására, hogy azon keresztül a fenntarthatósági terv megvalósítása is eredményesebb lehessen.

8. A társadalmi bizalom szintjének növelése

A Zalakarosi Polgármesteri Hivatal működése során törekszik a társadalmi együttműködés és bizalom szintjének emelésére, hiszen olyan helyi közösségekkel kell együtt gondolkodnia, amelyeket érdekeltté és motiválttá kell tennie a fenntarthatóság érvényesítésében.

A Hivatal törekszik rá, hogy javuljon a fejlesztéseinek és a működésének az átláthatósága, azok céljainak és várható eredményeinek megismerése, megértése. A honlapján ennek érdekében mind az üvegzebe törvényben rögzített, mind azon túli információkat közzétesz. A projektek kommunikációja során a projektben részt vevők részére elvárás lesz a társadalmi és természeti környezet iránti elkötelezettségüknek bemutatása, érzékeltetése.

9. Folyamatos ellenőrzés

Annak érdekében, hogy a fenntarthatósági terv céljai megvalósuljanak, a célok az idővel aktualizálásra kerülő nemzeti és nemzetközi célokkal összhangban maradhassanak, továbbá, hogy a tervben rögzített elvek érvényesülni

tudjanak, szükséges a megvalósulás nyomon követése (monitoringja), illetve a célok számszerűsítése.

A fenntarthatósági terv elvart, 5 éven belül megvalósítandó számszerűsíthető eredményei az alábbiak:

a gépjárművek fajlagos üzemanyag fogyasztása 5 %-kal csökken;

a papírfelhasználáson belül az újrahasznosított papír aránya eléri a 15 %-ot;

a Polgármesteri Hivatal fajlagos villanyáram igénye 10 %-kal csökken;

a felhasznált ivóvíz mennyisége egy főre vetítve az irodákban 5 %-kal csökken,

a helyi munkatársak aránya nem csökken,

a Polgármesteri Hivatal 1 légm³-re vetített fűtési hőigénye 15 %-kal csökken;

a fűtésre felhasznált energián belül legalább 25 %-ot ér el a megújuló energiaforrások aránya;

a beszerzésekben minden esetben megjelenik a zöld közbeszerzés szempontja;

a beszerzésre kerülő irodatechnikák esetén legalább 75 %-ban a korábbinál jobb fajlagos energiaigényű gép jelenik meg.

A fenti célok és elvek nyomon követését az éves környezeti értékelés keretében végzi Zalakaros Város Polgármesteri Hivatala.

Ennek felelőse: műszaki ügyintéző

Az éves eredményekről a Hivatal a jogi és szakmai elvárásokkal összhangban az éves beszámolójában is közöl egy összegzést.

10. A fenntarthatósági terv hatályba lépése

A fent ismertetett Fenntarthatósági Terv Zalakaros polgármesterének és jegyzőjének döntésével, 2009. december 31-én lépett hatályba. Hatályát fenntartja a Terv rendes aktualizálásának időpontjáig, illetve visszavonásig.

.....
Vlasicsné Dörgönye Márta

Aljegyző

.....
Szirtes Lajos

Polgármester